

Protocol Medicijnverstrekking en medische handelingen

In dit protocol wordt besproken hoe te handelen in het geval van medicijnverstrekking en/of medisch handelen.

In principe worden er op school geen medicijnen verstrekt of toegediend aan kinderen. Dit geldt ook voor zogenaamde “zelfzorgmiddelen” zoals pijnstillers. Deze kunnen alleen worden verstrekt en/of toegediend als hierover een schriftelijke afspraak bestaat met de ouders / verzorgers.

Het kan zijn dat er leerlingen zijn op deze school die te maken krijgen met dagelijks gebruik van medicijnen, daarom hebben wij als school een “protocol medische handelingen” opgesteld. Daarbij hoort een door de ouders / verzorgers ingevulde en ondertekende verklaring omtrent medicijngebruik op school. Bij elke wijziging in het medicijngebruik dient deze verklaring opnieuw ingevuld te worden.

Ouders / verzorgers zijn verantwoordelijk voor duidelijke instructies aan leerkrachten over het gebruik van de medicijnen en voor het op peil houden van de voorraad medicijnen. Groepsleerkrachten zien toe op het juiste gebruik onder schooltijd. De eindverantwoording voor medicijngebruik ligt altijd bij de ouders / verzorgers.

Als een kind vóór schooltijd medicijnen moet innemen zijn wij hiervan als school ook graag op de hoogte. Het wel of niet innemen van medicijnen kan het gedrag op school beïnvloeden. Als uw kind om welke reden dan ook géén medicijnen heeft ingenomen of kan innemen, bijvoorbeeld omdat er geen medicijnen op school in voorraad zijn, bestaat de mogelijkheid dat het kind naar huis gestuurd wordt, na contact met ouders / verzorgers, om eerst de medicijnen in te nemen.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

- Het kind wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Medische handelingen

Het kind wordt ziek op school

Uitgangspunt is dat een kind dat ziek is naar huis moet. Een medewerker van de school neemt contact op met de ouders/verzorgers of andere door hen aangewezen personen. Als contact gemaakt kan worden, wordt afgesproken of het kind gehaald wordt. Een ziek kind mag nooit alleen naar huis worden gestuurd. Als er niemand te bereiken is, wordt het kind op school opgevangen. Raadpleeg bij twijfel ten alle tijden een arts.

Enkele zaken waar u op kunt letten wanneer school een kind moet opvangen:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Niet voor alle ziektegevallen hoeft een kind naar huis. Het komt regelmatig voor dat een leerling tijdens schooltijd last krijgt van hoofd- of buikpijn of bijvoorbeeld wordt gestoken door een insect. Een aspirientje kan dan uitkomst/verlichting brengen. En hoewel het hier gaat om een eenvoudige en bij praktisch iedereen bekende pijnstiller die eenvoudig toe te dienen is, mag dit officieel zonder toestemming van de ouders/verzorgers niet worden toegediend. Hier moet dus een afspraak over worden gemaakt met ouders door een formulier te laten ondertekenen waarin de ouders/verzorgers toestemming geven.

Geneesmiddelen

Nog belangrijker is afspraak als het gaat om medicijnen die zijn voorgeschreven door een arts. Als school moeten wij schriftelijk toestemming hebben van de ouders/verzorgers om deze handeling te mogen verrichten.

In algemene zin gelden de volgende afspraken.

- Omdat het gebruik van medicijnen door leerlingen van de school een serieuze zaak is, is het belangrijk dat de afspraken die hiervoor door de ouders/verzorgers met de school zijn gemaakt duidelijk zijn en vastgelegd worden.
- Onder medicijnen wordt verstaan: alle geneesmiddelen die door een arts zijn voorgeschreven en waarbij een bepaalde dosering is aangegeven.
- Onder zelfzorgmiddelen wordt verstaan: alle middelen die zonder recept van een arts bij een apotheek of drogist gekocht kunnen worden.
- Als uw kind medicijnen en/of zelfzorgmiddelen gebruikt die tijdens de schooltijden moeten worden ingenomen dan moet u per medicijn of zelfzorgmiddel een „Verklaring medicijngebruik“ invullen en inleveren op school. Ieder schooljaar moet het invullen van de „Verklaring medicijnverstrekking“ opnieuw gebeuren.
- Bij veranderingen t.a.v. het medicijngebruik van uw zoon/dochter wordt u verzocht om dit onmiddellijk door te geven aan school door een nieuwe „Verklaring medicijngebruik“ in te vullen en op school in te leveren.

Als er medicijnen of zelfzorgmiddelen door uw zoon/dochter moeten worden ingenomen voor schooltijd willen wij dat ook graag weten. Sommige medicijnen of zelfzorgmiddelen hebben namelijk invloed op het gedrag van het kind.

Medische handelingen

Het is belangrijk dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde beperking zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Daarbij gebeurt het soms dat ouders/verzorgers de leerkracht vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen.

In zo een algemeenheid worden deze handelingen op school verricht door de thuiszorg of door de ouders/verzorgers zelf. Wanneer er sprake is van een situatie die al langer bestaat of van een situatie die vraagt om onmiddellijk handelen, kan een beroep op de school/de leerkracht worden gedaan. Het is, ook voor ouders/verzorgers, belangrijk te weten dat bepaalde handelingen alleen door artsen mogen worden verricht. We hebben het dan over voorbehouden handelingen.

Een onbevoegde die een voorbehouden handeling verricht is strafbaar. Alle anderen die niet zelfstandig bevoegd zijn of niet door een opdracht bevoegd zijn geworden, is het verboden om voorbehouden handelingen uit te voeren, tenzij er sprake is van een noodsituatie. Als zich een incident voordoet waarbij medisch handelen noodzakelijk is, moet eerst worden geprobeerd om handelingsbekwame personen te benaderen. Dat kan dus door het bellen van 112, maar ook door het bellen van de (verantwoordelijke) ouders/verzorgers.

Algemeen

1. Personeel verleent uitsluitend noodzakelijke medische hulp:
 - Eerste hulp bij ongevallen. (EHBO)
 - Effectief levensreddende handelingen bij kinderen.
 - Begeleiden van een kind naar huisarts of ziekenhuis voor spoedeisende hulp indien ouders (nog) niet aanwezig zijn.
 - Signaleren van verschijnselen (van het „zich niet lekker voelen“ tot zichtbare ziekteverschijnselen) en vervolgens contact opnemen met ouders en/of GGD.
 - Toedienen medicijnen onder voorbehoud. Zie hieronder. Hier is dus sprake van “noodzakelijk medisch handelen”.

2. In principe worden de volgende handelingen niet verricht:
 - Toedienen van aspirine, paracetamol of andere pijnstillers.
 - Toedienen van medicijnen die een kind op (dokters)voorschrift moet innemen.
 - Handelingen t.b.v. gebitsreiniging en –onderhoud.

3. Uitzonderingen op de regels:
 - Toedienen van medicijnen: uitsluitend met een schriftelijke verklaring van de ouders / verzorgers en zo mogelijk met een verklaring van de huisarts of behandelend arts. (tijdstip, dosering, bijverschijnselen) zie “Verklaring medicijngebruik.

Aandachtspunten:

- Toedienen van medicijnen: uitsluitend orale toediening.
- Medicijnen worden door de groepsleerkracht bewaard op een niet voor kinderen toegankelijke plaats.
- De leerkracht maakt aantekeningen in het document: “belangrijke informatie leerlingen” in het leerlingdossier (denk aan ziekte en vervanging)
- Op het bureau van de leerkracht zit een briefje geplakt met namen, soort medicatie en tijdstip, zodat voor iedereen zichtbaar is, welke kinderen medicijnen gebruiken. - Tijdens schoolwerkweken zijn medicijnen in bewaring bij de groepsleerkracht
- Onder personeel wordt verstaan: vast personeel dat op de loonlijst staat, vakleerkrachten, conciërges en stagiaires en LIO-ers.

Richtlijnen handelen bij calamiteiten

Indien zich calamiteiten voordoen ten gevolge van het toedienen van medicijnen of het uitvoeren van een medische (BIG) handeling bij een kind, volgen hieronder richtlijnen:

- Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen.
- Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat één van de kinderen een volwassene ophalen, waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen).
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind.
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
 - o Naam van het kind.
 - o Geboortedatum.
 - o Adres.
 - o Telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen persoon.
 - o Naam + telefoonnummer van huisarts c.q specialist.
 - o Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
 - o Leg kort en duidelijk uit wat er gebeurd is.
 - o Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 - o In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.